

MOPPEDRENGE

Det ligger ikke rigtig til en lilleputnation som vores at male med den brede pensel. I stedet skriver vi småt, intimt og intenst om det lille, stille liv. Og så alligevel. For med den lange, danske historie i bagagen er der grobund for mange store fortællinger.

Både **Aydin Soeis Forsoning** og **Jesper Wung Sungs** laurbærvindende **En anden gren** er selvbiografiske romaner om mennesker, der kommer til Danmark med en anden bagage end den danske og forholdet mellem forskellige kulturer. I **Rød mand/Sort mand** tager **Kim Leine** igen fat i danskernes møde med grønlanderne, og den historiske roman kan ses som en selvstændig fortsættelse til den lige så stort anlagte bestseller **Profeterne i evighedsfjorden**. Også **Hanne-Vibeke Holst** trækker tråde tilbage i tiden med sin fortælling om

en epidemi i nutiden i romanen **Som pesten**, hvor en dødelig sygdom er på nippet til at bryde ud. Politiske og økonomiske kræfter bliver dog lige så store fjender i kampen om at stoppe influenzaen.

I begyndelsen af sit forfatterskab skrev **Svend Åge Madsen** mærkværdige miniatureromaner, men med sin seneste bedrift, **Af den anden verden**, har han bredt paletten ud og skrevet en moderne skabelsesberetning, dog stadig i sin vante, finurlige stil. Her bliver en flok fanger via giftgas frarøvet deres hukommelse, men det lykkes dem at flygte og slå sig ned et nyt sted. Og langsomt begynder minderne at vende tilbage...

Lige så guddommelig som Svend Åge Madsen er **Anne Lise Marstrand-Jørgensen**, som har tradition for de store romaner, både i de historiske bøger om **Hildegard af Bingen** og **Dronningen af Saba & Kong Salomon** og i slægtsromanerne **Hvad man ikke ved** og **Hvis sandheden skal frem**. Således også i hendes seneste bedrift, **Sorgens grundstof**, hvor gudernes sorg over menneskets lidelse krystalliserer sig og havner i hænderne på tre mennesker, der sammen rejser igennem 1800-tallet og videre ind i det 20. århundrede.

Der er vel ikke noget større, og af større betydning i livet, end kærligheden. Skønlitteraturen er et spejl på livet, og derfor er kærlighed også det måske største tema i litteraturen.

En af tidens ukronede hjertedronninger (sammen med bl.a. **Jojo Moyes**) er **Kate Morton**, der har gjort det til sit varemærke at skrive store, gedigne romaner om familierelationer og skjulte hemmeligheder. **Den glemte**

have, **En fjern hvisken** og **Lake House** er sikre hits. Hemmeligheder er også et nøgleord i **Lucinda Riley's** fængslende fortællinger fra især Irland, hvor hun er født og opvokset. Succesen startede med **Orkideens hemmelighed**, og siden en lang række andre store læseoplevelser. Nu er hun i gang med romanprojektet om **De syv søstre**, hvor læseren kommer med rundt i hele verden. Ikke mindre eksotisk er **Rosana Ley**, hvis titler siger det hele: **Et spor af safran** og **Tilbage til Mandalay**, der emmer af mystik og romantik fra både Medina, Marrakech og Burma.

Kærligheden er central i nobelprisvindende **Orhan Pamuks** forfatterskab. I **Uskyldens museum** forelsker Kemal sig i den fattige Füsün, selvom han er forlovet med den rige Sibel. Det bliver en altfortærende kærlighed, der styrter ham i grus og ud i en årelang besættelse, hvor han samler genstande, der minder ham om hans store kærlighed. Museet finder du i øvrigt i Istanbul, for museet og bogen er blevet til sideløbende med hinanden.

Maria Hellebergs seneste bedrift, **Stormene**, tager os tilbage til reformationstiden, der danner rammen om et kærlighedsdrama mellem adels-

kvinden Elisabeth og biskop Stygge Krumpen. Med Hellebergs sikre pen og store viden bliver romanen selvfølgelig meget mere end fortællingen om et møde mellem to mennesker, for det er en tid med store forandringer, hvor eksisterende livssyn bliver sat på prøve.

Engelske **A.S. Byatt** har et alsidigt litterært CV med sig og er en af Storbritanniens mest anerkendte forfattere. I **Besættelse** finder to litteraturhistorikere sammen i et litterært detektivarbejde, og romanen flyder over af symboler, myter, poesi og eventyr, men er først og fremmest en tidløs romance af højeste kvalitet.

Tre klassiske kærlighedshistorier af slutte af med: **Charlotte Brontë: Villette**, **Margaret Mitchell: Borte med blæsten** og **Tolstoj: Anna Karenina**, der alle tre i kraft af deres storhed har overlevet tidens tænder.

Den første moderne roman siges at være **Den sindrige ridder Don Quixote de la Mancha**, skrevet af spanieren **Cervantes** i 1605-15. Med sine 1200 sider er det et øredøvende startskud til de store romaner, der siden har opnået klassikerstatus.

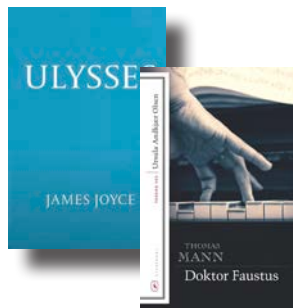
De store romaner er nærmest et russisk særkende. Selvom han mestrer de korte fortællinger, forstår **Dostojevskij** at brede sig og male med den store malerrulle. Russeren er psykologiens mester, og værker som **Forbrydelse og straf**, **Idioten** og **Brødrene Karamazov** emmer af komplekse karakterer og store dilemmaer. **Boris Pasternaks** lidt oversete **Doktor Zivago** sammenfatter og giver dyb indsigt i den russiske revolution, mens værket over dem alle, **Tolstojs Krig og fred**, går i lag med Napoleonskrigene i begyndelsen af det 19. århundrede.

I 2014 udkom en komplet trebindsudgave af en af de mest populære klassikere nogensinde: **Victor Hugos De elendige**. 1748 sider om straffefangen Jean Valjean og hans (og Frankrigs) frihedskamp. Efter mange år med samme oversættelse, lykkedes det for få år siden at oversætte en af amerikansk litteraturs sværvægtere, **Moby-Dick**, om den gale og besatte Kaptajn Ahabs maniske jagt på den hvide kaskelothval, der åd hans ene ben.

Mindre populær, men lige så legendarisk som **Melvilles** hvalbog er **James Joyces** irske odysse, **Ulysses**, hvor forfatteren halvt rablende og halvt genialt fortæller om annoncesælgeren Leopold Bloom på sin tur gennem Dublin en dag i Juni (Bloomsday) på vej hjem til sin utro hustru. Mere jordnært bliver det i **George Eliots Middlemarch**. Romanen blev skrevet af Mary Ann Evans under mandligt pseudonym og giver netop et kritisk perspektiv på tidens kvindesyn, hvor det var nok at være smuk, utænken- de og underdanig. Samtidsrevsende er også tyske **Thomas Mann**, især i sværvægteren **Doktor Faustus**, hvor han hiver den gamle myte frem om Faust, der solgte sin sjæl til djævelen,

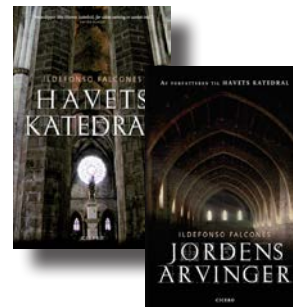
og skaber en mere nutidig parabel over det tyske kulturliv. Lettere tilgængelig, men ikke mindre i omfang, er dog **Trolddomsbjerg** og især den mere folkekære **Buddenbrooks**.

Også her i andedammen kan vi være med i det fine verdenslitterære selskab. **Pelle Erobreren**, **Martin Andersen Nexøs** uforglemmelige værk, er blandt de omfangsrigeste. Her møder vi proletardrengen Pelle og hans far, der må holde sammen for at klare sig igennem dagen. Og så er der uomgængelige **Pontoppidan** og hans tre store romaner, hvoraf **Lykke-Per** er den mest kendte og hans absolute hovedværk. En roman om Per Sidenius, der bryder op fra sit jydsk præstehjem og tager til København med ingeniørdrømme og ønsket om at ændre verden.

Den historiske roman som genre er oplagt til at skabe store fortællinger og dramaer på hundredvis af sider. Her får forfatteren masser af plads til at folde sig ud og brede sig over tid og sted. En chance, man ikke skal lade gå fra sig.

Med engelske **Edward Rutherford** får du chancen for at dykke ned i hele byers og landes historie, fra de opstod til nu. Både London, Dublin, Paris, New York, England og Rusland er kommet under kærlig behandling i digre værker. Dyk ned i den by eller det land, du ønsker, og bliv på en gang underholdt og klogere. I 2017 kom endelig fortsættelsen til gigantsuccesen **Havets katedral** af spanske **Ildefonso Falcones**. I opfølgeren, **Jordens arvinger**, befinder vi os i slutningen af det 14. århundrede, hvor et spil om magten og tronen er

i fuld gang. Glæd dig til et historisk gensyn med stemningsfulde Barcelona. Også produktive **Ken Follett** er tilbage i sit es med tredje del af **Jordens søjler**. **Den evige ild** bringer os til England fra ca. 1550 og frem til midten af det 17. århundrede, hvor et kærlighedsdrama udspiller sig. Her er igen politiske intriger, religionskrige og nu også en hemmelig agent i kongehusets efterretningstjeneste.

I 1920ernes Brasilien lever to søstre under fattige kår, indtil deres veje en dag skilles, og de drives ud i hver sin nye livsbane. Den ene giftes ind i en rig familie, mens den anden bliver en del af det folkelige oprør. Læs den vidunderlige historie i **Frances de Pontes Peebles' Syersken**. Flere hundrede års europæisk historie kommer til live i **Jaume Cabrés** storslåede **Jeg be-kender**, der giver mindelser til store fortællinger som **Vindens skygge** og **Rosens navn**. Det er historien om 60-årige Adriá Ardévol, der pga. Alzheimers må fortælle sin særlige livshistorie til sin elskede for ikke at glemme og blive glemt.

Nogle historiske perioder fylder mere i bogreolen end andre. Topscoreren må være Den Anden Verdenskrig, hvor ondskaben nåede sit hidtil hø-

jeste, men hvor også kærligheden, modstanden mod magten og kampen for overlevelse fandtes i rigelige mængder. Godt 50 år efter sin udgivelse udkom tyske **Hans Falladas** magnus opus i sin oprindelige form: **Alene i Berlin** er fortællingen om almindelige tyskere, der kæmper mod det regime, de er en del af, efter nyheden om, at deres søn er faldet i krig. I **Elsa Morantes Historien** oplever vi krigens virkninger på dagligdagen for den almene italiener, mens vi i **Vasilij Grossmans Liv og skæbne** befinder os i tiden omkring slaget om Stalingrad. Her skifter vi mellem smukke, intime kærlighedsakter og blodige krigsscener, mellem krig og fred i bedste Tolstoj-stil. Endelig er der krigens store offer, jøderne, der får taletid gennem svenske **Steve Sem-Sandberg** i **De ud-valgte**.

Man kommer ikke sovende til kærligheden, når man som Cyril Avery er adopteret og dermed ikke er en rigtig Avery. At han oven i det er homoseksuel, gør det ikke lettere, og Cyril må kæmpe for at blive accepteret og elsket. Læs **John Boynes** rørende fortælling om **Cyril Averys hjerte**.

I **Julia Navarros Fortæl mig hvem jeg er** bryder en ung kvinde op fra sit hjem kort før Den Spanske Borgerkrig og drager ud i verden for at følge sit hjerte. Mange år senere forsøger oldebarnet at grave historien op, og det bliver til en fantastisk beretning om et modigt menneskes færd gennem verden. Med **Roberto Bolaño** forbliver vi i den spansk-talende verden. Chilenerens bombastiske hovedværker, **2666** og **De vilde detektiver**, er begge labyrintiske plus size-romaner, farverige og uomgængelige, fortalt

med stort overskud og kærlighed til sproget. Nobelprisvindende **Mo Yans** historiske epos, **De røde marker**, giver os fortællingen om en families forsøg på at overleve under krigen mellem Kina og Japan omkring 1939. Det er dramatisk og blodigt som alle krigsbøger, men rummer også stor kærlighed mennesker imellem.

Måske kender du den allerede fra Netflix. **Margaret Atwoods Alias Grace** er bogen bag successerierne og handler om Grace Marks liv, dom og skyld. Det er historien om den unge Grace, der bliver fængslet for to mord - mord, hun ikke kan huske at have begået. I **Bogen om Baltimore-familien** fortsætter **Joël Dicker**, hvor han slap i **Sandheden om Harry Quebert-sagen**. Der er gået otte år, siden vi forlod forfatteren Marcus Goldman. Nu sætter han sig for at skrive om en anden gren af familien, den velhavende Baltimore-familie, og vi kommer tættere på nogle af de personer, vi mødte i den første bog.

I **Nathan Hills Nixen** skal der graves i fortiden. Da Samuel efter 20 år genser sin mor, er den ellers helt almindelige kvinde blevet udnævnt som radikal hippie, der har forsøgt at kaste sten

efter en præsidentkandidat under en demonstration. Men hvad er sandheden, og hvem er hun virkelig?

I første del af **Hugh Howey**s stort anlagte Silo-serie, **Blår**, befinder vi os i en silo langt under jordens overflade. Her eksisterer et totalt kontrolleret samfund, men da sheriffen en dag beslutter at ville udenfor, og en ny sherif udpeges, ændres det hele. En nervepirrende, dystopisk thriller, der leder tankerne hen på **Maze runner**. I den absolutte plus size-liga finder vi **Diana Gabaldons** historiske **Outlander**-mopedrenge, der ikke sådan lige lader sig kategorisere. I en blanding af historiske fiktion, adventure, romantik, fantasy og science fiction, fortæller hun i sine i alt otte romaner om Claire

Randall, der ved et uheld rejser 200 år tilbage i tiden. Her ramler hun ned i armene på sin nye store kærlighed og masser af farefulde eventyr.

I en verden af sten og storm møder vi hadefulde krigere, magiske kræfter og jagten på en tabt fortid. **Stormlysfortællingerne** af **Brandon Sanderson** indledes med **En konges vej, del 1 og 2**, men resten af serien er endnu ikke oversat. Ikke mindre hårdkogt bliver det i **Joe Abercrombies Den første lov, 1-3**, hvor vold og brutalitet er på den daglige agenda. Her hersker magten, selvtilstrækkeligheden, blodet og hadet i en uforglemmelig romanverden med kulsort humor og karakterer, du sent vil glemme.

